

Elektronische Handtekeningen

BHIC 13 juni 2012

mr. ir. Frans Dondorp, Decos Information Solutions
13 juni 2012

Frans Dondorp

- Openingsvraag:

- Waarom is de elektronische handtekening relevant?
 - Welke bescheiden zijn/worden elektronisch opgemaakt?
 - Welke zijn/worden elektronisch ontvangen?

-
- Elek. Bestuurlijk Verkeer
 - Elek. Handtekeningen
 - Archivering

'SCHRIJFTELIJK' IN BESTUURSRECHT

- “Schriftelijk”
- Aanvraag, bezwaarschrift, beroepschrift, klaagschrift
- Besluit: “schriftelijke beslissing”
- Wat betekent “schriftelijk”?

Alleen op papier communiceren?

- Fax?
- E-mail?
- SMS?
- WhatsApp?
- MSN?
- Twitter?
- Facebook?
- Google+?

Documentnummer: Datum: 2012-04-11

Aanvraag bouwvergunning

1. Begrijp van de aanvraag

2. Naam en adresgegevens

3. Contactinformatie

4. Particulier of anderszins

5. Contactpersoon

6. Categorie

7. Soort

8. Soort bouwvergunning

9. Soort bouwvergunning

10. Soort bouwvergunning

11. Soort bouwvergunning

12. Soort bouwvergunning

13. Soort bouwvergunning

14. Soort bouwvergunning

15. Soort bouwvergunning

16. Soort bouwvergunning

17. Soort bouwvergunning

18. Soort bouwvergunning

19. Soort bouwvergunning

20. Soort bouwvergunning

21. Soort bouwvergunning

22. Soort bouwvergunning

23. Soort bouwvergunning

24. Soort bouwvergunning

25. Soort bouwvergunning

26. Soort bouwvergunning

27. Soort bouwvergunning

28. Soort bouwvergunning

29. Soort bouwvergunning

30. Soort bouwvergunning

31. Soort bouwvergunning

32. Soort bouwvergunning

33. Soort bouwvergunning

34. Soort bouwvergunning

35. Soort bouwvergunning

36. Soort bouwvergunning

37. Soort bouwvergunning

38. Soort bouwvergunning

39. Soort bouwvergunning

40. Soort bouwvergunning

41. Soort bouwvergunning

42. Soort bouwvergunning

43. Soort bouwvergunning

44. Soort bouwvergunning

45. Soort bouwvergunning

46. Soort bouwvergunning

47. Soort bouwvergunning

48. Soort bouwvergunning

49. Soort bouwvergunning

50. Soort bouwvergunning

Aanpassing Awb, sinds juli 2004

Memorie van toelichting: *“Een schriftelijk stuk in de zin van deze wet kan op papier staan, maar ook een elektronisch document zijn.”*

N.B.: In de Awb staat nog steeds ‘schriftelijk’!

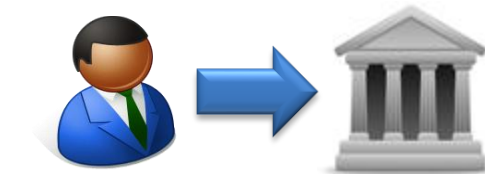
Elektronisch bestuurlijk verkeer

Art. 2:13 Awb: In het verkeer tussen burgers en bestuursorganen kan een bericht elektronisch worden verzonden, mits [...]

Art. 2:14 lid 1 Awb: [...] de geadresseerde kenbaar heeft gemaakt dat hij langs deze weg voldoende bereikbaar is.

Art. 2:15 lid 1 Awb: [...] het bestuursorgaan kenbaar heeft gemaakt dat deze weg is geopend. [...]

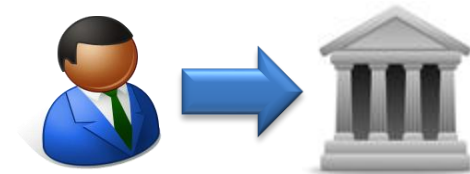
Art. 2:15 Awb:

lid 1: Het bestuursorgaan kan nadere eisen stellen aan het gebruik van de elektronische weg.

lid 2 en 3: weigering mogelijk als:

- Onevenredige belasting voor bestuursorgaan
- Betrouwbaarheid of vertrouwelijkheid onvoldoende gewaarborgd (gelet op aard, inhoud en doel)

- Elektronisch mag, als het proces door kan gaan
 - Partijen moeten elkaar verstaan, 'elektronisch' spreken
- Keuze om elektronisch 'bereikbaar te zijn'
 - En onder welke voorwaarden

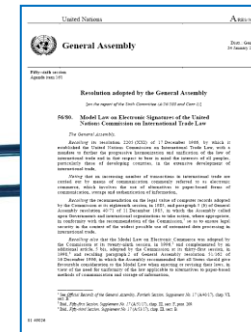
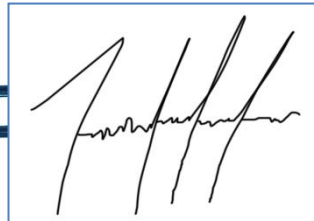

ELEKTRONISCHE HANDTEKENING

- Art. 3:15a lid 4 BW

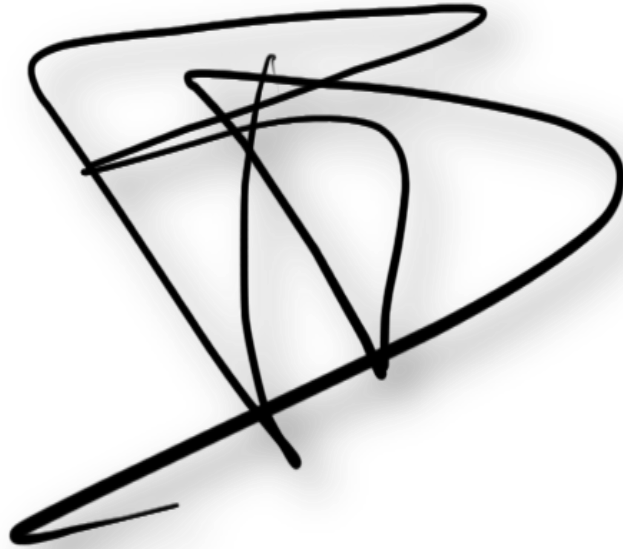
Onder **elektronische handtekening** wordt een **handtekening** verstaan die bestaat uit

- **elektronische gegevens**
- die zijn **vastgehecht** aan of **logisch geassocieerd** zijn met
- **andere elektronische gegevens** en
- die worden gebruikt als middel voor **authenticatie**.

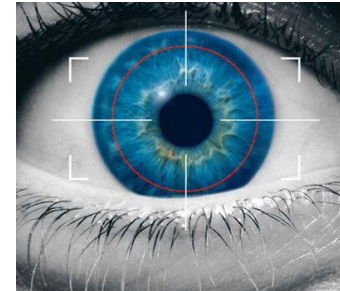
Art. 3:15a lid 4 BW, art. 2 lid 1 Richtlijn 1999/93/EG
art. 2 UNCITRAL Model Law on Electronic Signatures

Vormen?

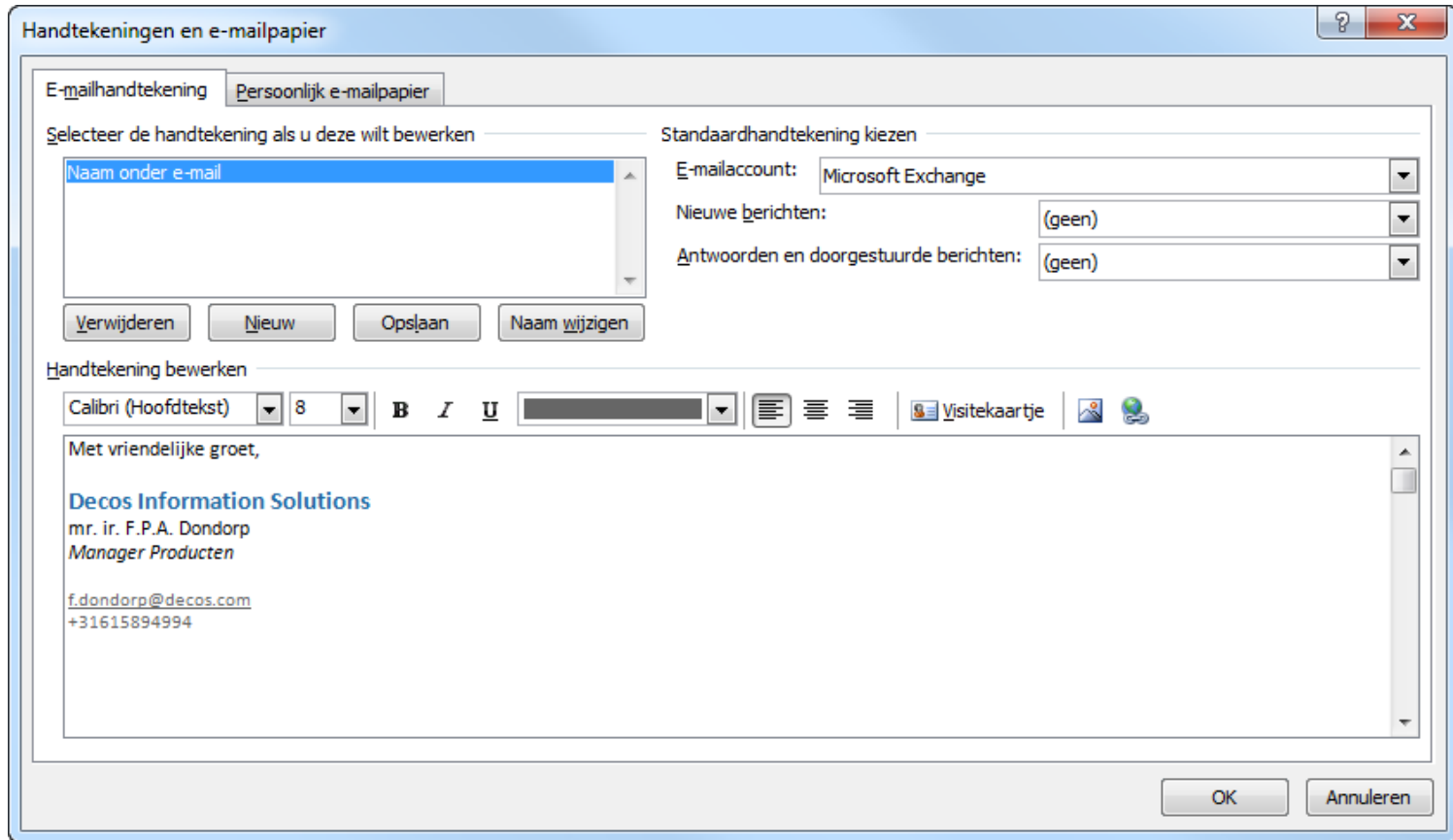

Gebruikersnaam:

Wachtwoord:

Vormen?

Handtekening

Naam onder e-mail

Handtekeningen...

- Wat is de waarde van een elektronische handtekening?
- 1. Is het wel een elektronische handtekening?
 - Invullen definitie
- 2. Hoe betrouwbaar is deze dan?
 - Twee schakels:
 - EH 'zit voldoende betrouwbaar vast' aan persoon ondertekenaar
 - EH 'zit voldoende betrouwbaar vast' aan de ondertekende gegevens

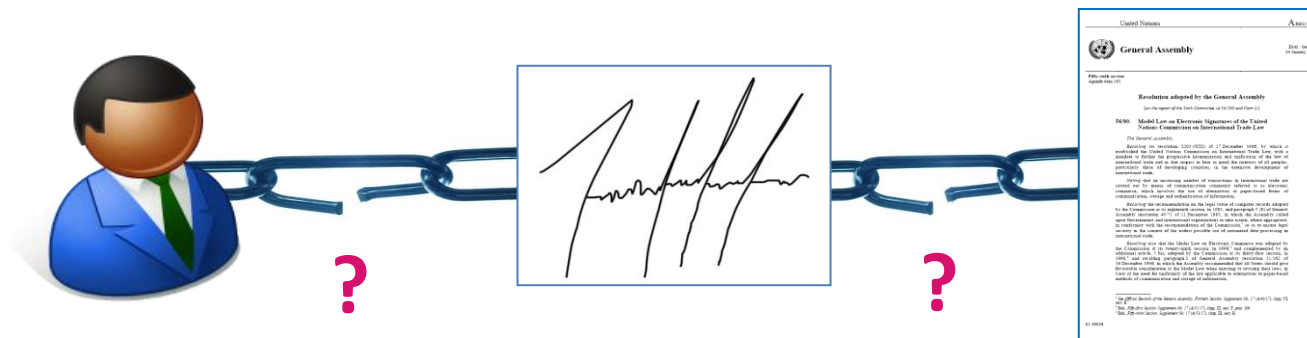
A handwritten signature in black ink, appearing to be 'B. van der A.', written in a cursive style.

Betrouwbaarheids criterium

- Art. 3:15a lid 1 BW

Een elektronische handtekening heeft dezelfde **rechtsgevolgen** als een handgeschreven handtekening

- indien de **methode** die daarbij is gebruikt voor authenticatie
- **voldoende betrouwbaar** is,
- gelet op het **doel** waarvoor de elektronische gegevens werden gebruikt
- en op alle overige **omstandigheden** van het geval.

“De neiging bestaat bij elektronisch verkeer een hogere mate van betrouwbaarheid en vertrouwelijkheid te eisen dan bij conventionele communicatie. Dit is niet gewenst, want ook de handtekening op papier biedt geen absolute garanties tegen vervalsingen.”

Memorie van Toelichting Wet elektronisch bestuurlijk verkeer, p. 16

Webv: per proces bepalen

... of het proces elektronisch kan worden ingericht
(dit volgt uit Wet elektronisch bestuurlijk verkeer, 2004)

- Stapsgewijs implementeren
- Eerst processen met veel volume / veel winst

... hoe betrouwbaar de ondertekening moet zijn

- ... voldoende betrouwbaar voor doel
- ... omstandigheden: intern of extern bewijs?
- Kan per proces verschillen
- Context (van het proces) is bepalend
 - Hoeveel geld is er mee gemoeid?
 - Hoe lang bewaren?

Gewone elektronische handtekening

Basisdefinitie

Gewone overeenkomst:

- Aanbod en aanvaarding
- Vertrouwen tussen partijen
- Vb: kopen op Marktplaats

Oplossing: CSP

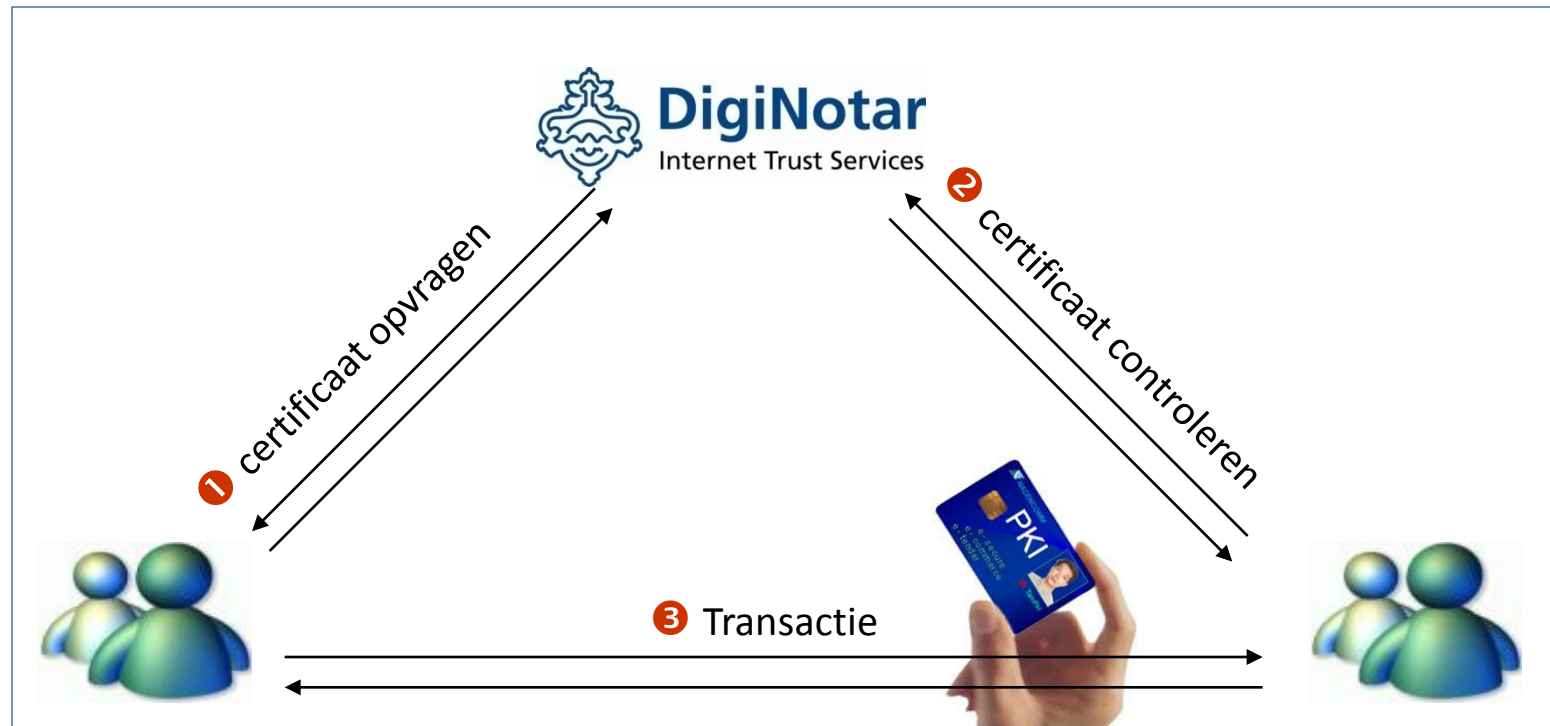
CSP garandeert koppeling met persoon

- Is onafhankelijke derden (TTP)
- Heeft gescreend personeel
- Is financieel zeker (tegen failliet)
- Staat onder controle OPTA
- ...
- ...
- Vereist legitimatie voor afgifte sleutel

(...is de notaris)

Gekwalificeerde elektronische handtekening

- Onafhankelijke derde staat in voor identiteit
 - De notaris: net als de aankoop van een huis

Geavanceerde EH

- Uniek verbonden aan ondertekenaar
- Identificatie ondertekenaar mogelijk
- Onder uitsluitende controle ondertekenaar
- **Wijzigingen achteraf detecteerbaar**

Gewone EH

- Elektronische gegevens ter authenticatie
- Verbonden met document

Gekwalificeerde EH

- Certificaat uitgegeven door CSP

- De binding met de persoon kan zwak zijn
- Deze binding is procedureel: uitgifteproces CSP
- Techniek garandeert alleen dat het bericht komt van de eigenaar van de ondertekenaar
 - Niet dat deze persoon is wie hij zegt te zijn

✓ **Complimentary** - [redacted] believes that private and secure messaging is a right not a luxury you should pay for. [redacted] provides email certificates and [ssl certificates](#) free to personal users.

✓ **Fast and Easy to Obtain** - You can get a Secure Certificate from [redacted] within minutes using our online form. Just fill out your name, email address, choose a password and we'll deliver your certificate.

ARCHIVERING: ARCHIEFREGELING 2009

Art. 24 In aanvulling [op contextuele metadata voor alle bescheiden] koppelt de zorgdrager aan **digitale** archiefbescheiden metagegevens aan de hand waarvan te alle tijde [kan] worden herleid:

c. voor zover gebruik is gemaakt van een ***digitale handtekening***:

- 1) de ***houder*** van de digitale handtekening;
- 2) het ***moment van validatie*** van de digitale handtekening, alsmede het resultaat daarvan;
- 3) de voor de validatie verantwoordelijke functionaris; en
- 4) voor zover bekend ten tijde van het werkproces: de ***identificatie van het certificaat*** van de digitale handtekening

- Toch weer onderscheid tussen digitaal en analoog
 - Voor papieren bescheiden geen validatie

Idee was juist dat digitaal en analoog gelijk wordt behandeld (art. 1 Archiefwet: “ongeacht vorm”)

- De archiefregeling kiest een toepassing
 - *digitale* handtekening (toepassing) ≠ *elektronische* handtekening (juridisch begrip)

Wet elektronische handtekeningen is nadrukkelijk technologieonafhankelijk

- Visie op waarde validatie
 - Niet digitale handtekening zelf archiveren, maar registratie van validatie.
 - Geen noodzaak voor validatie op langere termijn
 - Overeenkomstig papieren praktijk?

Erg sterk concept en duidelijk standpunt

Nog opvallender (2)

-

“Hierover bestaat tot op heden in de praktijk veel verwarring. De digitale handtekening zelf hoeft ingevolge de Archiefwet 1995 niet te worden bewaard. [...] Een van de doelen van de digitale handtekening is vaak om te kunnen vaststellen van wie een document afkomstig is. [...]. Na controle en validatie van de handtekening verliest deze zijn rol en hoeft ten behoeve van archivering niet te worden bewaard.”

Toelichting bij Archiefregeling

CONCLUSIE

- Veel juridische mogelijkheden
 - i.c.m. Wet elektronisch bestuurlijk verkeer

- Techniek is niet leidend, proces wel
 - Doel en omstandigheden van het geval
 - Kies techniek bij proces, niet proces bij techniek

- Afspraken maken en communiceren
 - ‘algemene voorwaarden’
 - Inkoopvoorwaarden, bewijsovereenkomst

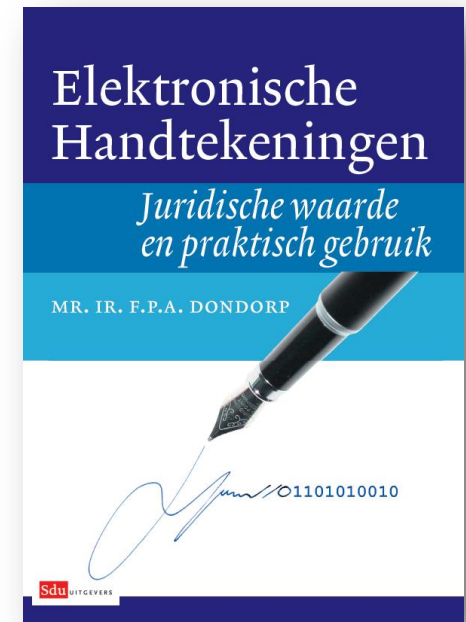
- Let op Archiefregeling 2009
- Twee 'archiefobjecten'
 - Archiefbescheid
 - Handtekening
 - (vgl. metadata?)
- <http://www.decos.nl/kennis/-elektronische--handtekeningen-en-duurzame-betrouwbaarheid.htm>

Decos Information Solutions

mr. ir. Frans Dondorp
Business Developer

Huygensstraat 30
2201 DK NOORDWIJK
☎ 071 – 364 07 00
✉ f.dondorp@decos.com
🌐 www.decos.com

Sdu bestelcode 9789012570534